

Huvudman

GÖTEBORGS KOMMUN
grundskola@grundskola.goteborg.se

Beslut

Datum 2025-01-17

Dnr SI 2024:7355

Sida 1 (6)

Ärendet

Tillsyn av anpassad grundskola på Rannebergsskolan F-3 i Göteborgs kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Göteborgs kommun att senast den **22 maj 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande att alla elever ges undervisning under ledning av lärare. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Göteborgs kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Göteborgs kommun ska vidta följande åtgärder

1. Se till att undervisningen som ges till elever som läser ämnesområden bedrivs under ledning av lärare. En redogörelse för hur de elever som läser ämnesområden ges undervisning under ledning av lärare samt uppgifter om vilka lärare som leder undervisningen, ska bifogas redovisningen av vidtagna åtgärder. 1 kap 3 § skollagen samt 5 kap. 2 § skolförordningen.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till: dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:7355) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden inlett en tillsyn av Rannebergsskolan F-3, anpassad grundskola i Göteborgs kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Rannebergsskolan F-3, anpassad grundskola följer gällande bestämmelser om undervisning och lärande.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, övrig personal, representanter från elevhälsan och rektor samt biträdande rektor. Observationer i verksamheten genomfördes den 13 november 2024.

Som en del av tillsynen har även elevscheman granskats. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Förutsättningar för utbildning vid skolenheten anpassad grundskola

Omständigheter som ligger till grund för bedömning

Av inkommen dokumentation inför besöket framgår att det går sammanlagt åtta elever i den anpassade grundskolan, tre elever i årskurs 1, en elev i årskurs 2 och fyra elever i årskurs 3. Av dessa läser tre elever ämnesområden och fyra läser ämnen enligt den anpassade grundskolans läroplan.

Enligt den inskickade dokumentationen finns en vikarierande lärare som ansvarar för utbildningen och utöver denna är det skolstödspedagog och elevassistenter som arbetar med eleverna.

Av intervjuer med rektorer, lärare och annan personal framgår att det under höstterminen 2024 varit turbulent personalmässigt. Under en stor del av höstterminen har det saknats lärare och den lärare som vid tillfället för inspektionen var anställd som vikarie började, enligt den undervisande personalen, några veckor före Skolinspektionens besök. Även andra i personalen uppger att de bara arbetat i gruppen i några veckor. Eleverna beskriver vid intervju att de inte alltid vet vad personalen heter eftersom det är olika hela tiden.

Även vid intervjuer med personal ur elevhälsan framkommer att det saknats ordinarie personal under höstterminen och att det i sin tur lett till att det inte alltid är planerad undervisning som bedrivs för alla elever. Det blir så när det

inte varit en lärare på plats som tar ansvar för undervisning och planering och som kan arbeta upp en struktur, säger en av de intervjuade representanterna.

Även rektorn och den biträdande rektorn uppger i intervju att framför allt de elever som läser ämnesområden under höstterminen 2024 inte alltid givits den lärarledda undervisning som de har rätt till och att personalomsättningen egentligen är helt ointressant då elevernas undervisning ska stå i fokus.

Skolinspektionen har tagit del av det schema som eleverna följer. I schemat delas lektionspassen, så att de elever som läser ämnesområden exempelvis har kommunikation eller motorik samtidigt som de elever som läser ämnen har svenska/svenska som andraspråk eller idrott och hälsa.

Vid de observationer som genomförs i samband med Skolinspektionens besök ser inspektörerna att eleverna som läser ämnesområden separeras från dem som läser ämnen och att de elever som läser ämnesområden lämnas utan lärare med elevassistenter som resurspedagoger. När eleverna som läser ämnesområden exempelvis har motorik på schemat observerar inspektören att en av eleverna går i väg för att gunga med en personal, en annan leker med duplo och en tredje samtalar med en personal. Samma aktiviteter fortsätter för två av eleverna under en efterföljande lektion i kommunikation. Eleverna, som läser ämnen, berättar i intervju att när de är i idrottshallen så leker de med bollar eller ringar och att de går till musiksalen ibland. De får även läsa, skriva och räkna, men att det kan vara fröken som läser. En fröken har lektion, en annan hjälper oss och en jobbar inte här, berättar de vidare.

I intervjuer med lärare och övrig undervisande personal berättar en deltagare att det schema som Skolinspektionen tagit del av är nytt och gemensamt för alla eleverna. Samtliga av den övriga undervisande personalen svarar att de inte sett schemat tidigare, vilket i sin tur innebär att de inte kunnat arbeta utifrån det. Speciellt säger de att det gäller eleverna som läser ämnesområden. De eleverna deltar inte heller i exempelvis morgonens genomgång av dagen vilket de gjort tidigare.

Flera ur personalen som arbetar med eleverna under lektionerna beskriver vidare att deras arbetsuppgifter inte är tydliga för dem och att det är oklart vad de ska göra under lektionspassen. En av de intervjuade uppger att de som är med eleverna inte känner till vilket ämne man ska ha eller vet vad man ska göra på lektionspasset. Jag vet inte någonting om planeringen och innehållet, uppger en annan av de intervjuade i personalgruppen. Personalgruppen beskriver vidare att de inte träffats under höstterminen för att prata om var eleverna befinner sig kunskapsmässigt och det försvårar möjligheten till undervisning.

Utifrån att elevhälsan genomfört observationer i verksamheten så delar de bilden om att alla elever inte deltar i klassrummet vid exempelvis morgonsamlingen eller i undervisning. Det i sin tur gör att de eleverna missar

dagens planering och annan förberedelse inför dagen. När det inte varit en lärare på plats som tar ansvar för undervisning och planering och som kan jobba upp en struktur har det inte bedrivits undervisning för alla elever. Enligt elevhälsan har det blivit bättre sedan den vikarierande läraren kom till verksamheten.

I intervju med rektor och biträdande rektor säger de att de har haft en höst där de behövt ha extra fokus på anpassad grundskola, exempelvis kring personalfrågan, då man inte bara kan ha vikarier. Det finns enligt rektorerna, en planering för alla ämnen och att det är läraren som planerar dagen för alla elever. Men då många i personalen är nya så det kan vara brister i kommunikationen när det gäller planering av lektionerna.

Rättlig reglering

Enligt skollagens 1 kap. 3 § avses med begreppet undervisning sådana processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till skollagen och som syftar till utveckling och lärande genom att elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden.

Av förarbetena till bestämmelsen framgår att det i definitionen av undervisningsbegreppet ligger att lärandeprocessen sker under ledning av lärare. Med detta menas inte att dessa måste vara närvarande i undervisningslokalen eller motsvarande all lektionstid. Tanken är dock att för att en aktivitet ska klassas som undervisning måste en lärare ha det övergripande ansvaret för det som ska göras (prop. 2009/10:165, s. 633).

Av 2 kap. 15 § skollagen framgår att en legitimerad lärare eller förskollärare har ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver.

Detsamma gäller en lärare som är undantagen från krav på legitimation enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 13 § tredje stycket och den som bedriver undervisning i fall som avses i 17 § och 18 § andra stycket 1-3. *Lag (2013:823).*

Av 11 kap. 2 § skollagen framgår att den anpassade grundskolan ska ge elever med intellektuell funktionsnedsättning en för dem anpassad utbildning som ger kunskaper och värden och utvecklar elevernas förmåga att tillägna sig dessa. Utbildningen ska utformas så att den bidrar till personlig utveckling, förbereder eleverna för aktiva livsval och ligger till grund för fortsatt utbildning. Utbildningen ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap och ge en god grund för ett aktivt deltagande i samhällslivet.

Av 11 kap. 5 § skollagen framgår att den anpassade grundskolan omfattar utbildning i ämnen eller inom ämnesområden, eller en kombination av dessa. Utbildning inom ämnesområden är avsedd för elever som inte kan tillgodogöra

sig hela eller delar av utbildningen i ämnen. Utbildningen kan också omfatta ämnen enligt grundskolans kursplaner. Lag (2022:1315).

Enligt 5 kap. 2 § skolförordningen ska eleverna genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier som minst ska uppfyllas och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen (2022:280).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister avseende undervisning och lärande för eleverna på Rannebergsskolan F-3 anpassad grundskola i Göteborgs kommun. Bristerna består i att skolan och huvudmannen inte säkerställer att de elever som läser ämnesområden på skolenheten ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att de ska utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Det framgår av utredningen att det varit en personalmässigt turbulent tid på skolan och att det saknats behörig lärare för eleverna under den större delen av terminen. Även om det vid tillsynen fanns en lärare anställd för eleverna i den anpassade grundskolan bedömer Skolinspektionen att det ännu inte lett till att eleverna som läser ämnesområden fått lärarledd undervisning på det sätt de har rätt till.

Vid observationerna ser inspektörerna att de elever som läser ämnesområden separeras ifrån övriga elever under övervägande delen av deras skoldag och är tillsammans med personal som inte är lärare. Detta framgår även av de scheman som Skolinspektionen tagit del av. Av intervju med den undervisande personalen framgår att den undervisning som bedrivs för eleverna som läser ämnesområden inte alltid planeras eller genomförs av en ansvarig lärare. Den personal som bedriver undervisningen direkt med eleverna uppger att de inte känner till hur planeringen för de olika lektionspassen ser ut. Det framgår vidare att lärare och annan undervisande personal inte planerar verksamheten tillsammans. Att alla elever inte ges en strukturerad undervisning under ledning av lärare på skolenheten är en brist. Bristen riskerar i förlängningen att leda till att eleverna inte får den utbildning de har rätt till under sina år i den anpassade grundskolan. Eleverna kan också riskera att få svårigheter att uppnå målen för utbildningen.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Göteborgs kommun verksamhet vid Rannebergsskolan F-3 anpassade grundskola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller undervisning och lärande. Det finns därför skäl att förelägga Göteborgs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

X Frida Eek

Beslutsfattare
Signerat av: Frida Eek

X Maud Wilhelmsen

Föredragande
Signerat av: Maud Wilhelmsen

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Elin Bender Lundgren medverkat.